

Memòria de gestió de la Reserva Natural de s'Albufereta Any 2016

Sumari

1. Dades generals	
2. Gestió de la Reserva Natural de s'Albufereta	
• Òrgan de gestió	
• Junta Rectora de la Reserva Natural de s'Albufereta	
• Recursos humans	
• Equipaments	
3. Despeses de 2016.....	
4. Actuacions.....	
4.1. Àrea de gestió per a la conservació	
4.2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic	
4.3. Àrea d'ús públic	
4.4. Àrea d'investigació i seguiment	
4.5. Àrea de participació	
4.6. Àrea de manteniment	
4.7. Àrea de vigilància	
4.8. Àrea d'administració	
4.9. Àrea de planificació	
5. Avaluació de la gestió.....	

Municipis de s'Albufereta: Alcúdia i Pollença.

Figures de protecció: Reserva Natural Especial, ANEI, ZEC (LIC i ZEPA).

Declaració: Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta Reserva Natural (BOIB 130, de 30/10/2001).

Modificacions posteriors: Decret 58/2002, de 12 d'abril (BOIB 48, de 20/4/2002) i disposició transitòria primera de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (BOIB 58, de 4/6/2005), que la requalifica de Reserva Natural Especial.

Superfície protegida: aproximadament 213 hectàrees de protecció estricta amb la figura de reserva natural especial.

Perifèria de protecció: 290 hectàrees.

Superfície pública: 155,92 hectàrees (73 % de la Reserva Natural).

Instruments de planificació: Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de s'Albufereta (PORN), aprovat pel Consell de Govern el dia 19 d'octubre de 2001 (BOIB 130, de 30/10/2001). No disposa de pla rector d'ús i gestió (PRUG) aprovat.

El Pla de Gestió Natura 2000 Albuferes de Mallorca, aprovat per Decret 14/2015 de 27 de març, és també d'aplicació a s'Albufereta de Mallorca.

Valors més destacats

- La riquesa ornitològica: més del 60 % de les espècies d'aus conegudes a les Illes Balears s'han observat a s'Albufereta.
- Important zona per a la reproducció, hivernada d'aus aquàtiques i zona d'alimentació.
- Hàbitat potencial de reproducció d'espècies en perill d'extinció.
- La població de *Tamarix boveana* i *Tamarix canariensis* més important de Mallorca. La formació de bosc palustre de tamarells.
- Els 349 tàxons vegetals descrits, entre els quals hi ha tres espècies (*Pancratium maritimum*, *Chamaerops humilis* i *Myrtus communis*) i un gènere protegit (*Tamarix*).
- La singularitat hidrogeològica dels Ulls del Rec.
- El paisatge.

Objectius de la Reserva

1. La conservació íntegra i la millora del patrimoni natural, paisatgístic i etnològic en el seu àmbit territorial, com també la restauració d'aquests valors en els casos en què sigui possible.
2. La difusió pública i educativa dels valors d'aquest patrimoni mitjançant una utilització social òptima.
3. L'harmonització dels usos tradicionals, científics i culturals amb els objectius anteriors.

Òrgan de gestió

Dins 2016 ha estat l'Ibanat (Institut Balear de la Natura) l'organisme responsable de la gestió diària de la Reserva Natural de s'Albufereta. El director de la Reserva, compartit amb el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, està adscrit a la Direcció General d'Espais Natural i Biodiversitat.

Junta Rectora de la Reserva Natural

La Junta Rectora és l'òrgan de participació dels diversos agents socials vinculats a la Reserva natural. Dins l'any 2016 es va reunir en data 19 de maig, i els membres que assistiren en aquella sessió foren:

1	President	Sr. Francesc Moll Marquès
2	Vicepresidenta	Sra. Caterina Amengual
3	Secretari	Sr. Maties Rebassa Beltran
4	Representant del Consell Insular de Mallorca	Sr. Josep Manchado
5	Representant de l'Ajuntament d'Alcúdia	Sr. Domingo Bonnín
6	Representant de l'Ajuntament de Pollença	Sr. Miquel Àngel March
7	Representant dels propietaris dins la RN (I)	Sra. Rafaela Vila Jaume
8	Representant de propietaris de la perifèria de protecció	Sr. Pep Siquier
9	Representants d'associacions balears de conservació de la naturalesa (ONG) (I)	Sr. Inmaculada Ferríz
10	Representants d'associacions balears de conservació de la naturalesa (ONG) (II)	Sr. Damià Vicens
11	Representant dels agents turístics	Sra. Celina Àlvarez
12	Cap del Departament de la Direcció General d'espais Naturals i Biodiversitat	Sra. Antònia Maria Amengual
13	Cap del Servei d'Espais Naturals	Sra. Catalina Massutí Jaume
14	Expert en conservació de la naturalesa (I)	Sr. Gabriel Perelló
15	Expert en conservació de la naturalesa (II)	Sr. Pere Tomás

També va assistir, en qualitat de convidat, el director gerent d'Ibanat, el Sr. Joan Ramon Villalonga

Sessió de dia 19 de maig de 2016

En sessió de dia 19 de maig es varen prendre els següents acords:

- **S'aprova per assentiment l'acta de la sessió 1/2015 amb l'abstenció dels vocals que no varen assistir a la reunió anterior.**
- **S'aprova per assentiment informar favorablement les memòries d'actuacions dels anys 2014 i 2015.**

- **S'aprova per assentiment informar favorablement les memòries d'actuacions dels anys 2014 i 2015.**
- **S'acorda informar favorablement el Programa Anual d'Execució 2016, però amb les següents recomanacions:**
 - **Es considera que el pressupost de s'Albufereta, tot i haver augmentat notablement aquest darrer any, segueix essent insuficient i per tant s'ha de millorar.**
 - **Pel que fa als recursos humans, aquests han d'augmentar considerablement en el futur, i dotar com cal les diferents àrees de gestió. Especialment greus són les mancances que es perpetuen en les àrees de vigilància i d'investigació i seguiment, i darrerament també en l'àrea de direcció, que es troba en l'actualitat compartida amb el PN de s'Albufera de Mallorca.**
 - **És necessari millorar tots els aspectes que tenen a veure amb el funcionament i seguiment hídric de la Reserva.**
 - **Es considera que l'aprovació del PRUG de la Reserva ha de ser prioritària, i es sol·licita que dins el 2016 es presenti al menys un primer esborrany d'aquest document de Planificació.**
- **S'acorda per unanimitat expressar el desacord de la Junta Rectora de s'Albufereta amb el PG XN2000 Albuferes de Mallorca, pels greus errors i mancances que presenta, així com manifestar el recolzament de la Junta a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca en totes aquelles passes que es puguin donar per aconseguir la modificació i millora d'aquest Pla de Gestió. Igualment, s'acorda expressar el malestar pel fet que la Junta no hagi pogut informar el Pla de Gestió prèviament a la seva aprovació.**

Recursos humans

Director: Maties Rebassa Beltran, director compartit amb el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. Primerament mitjançant assignació temporal de funcions i, a partir de dia 15 de març de 2014, per mandat del Consell de Govern (Acord del Consell de Govern de dia 14 de març de 2014, pel qual s'aprova la modificació de la relació de llocs de treball corresponent al personal funcionari de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears).

Vigilant: sense contractar durant el 2016. El zelador del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca ha dedicat part de la seva tasca laboral, durant una sèrie de dies, a vigilar la Reserva, bàsicament la zona dunar. Enguany només hi ha pogut dedicar 6 jornades laborals dins el mesos de gener i juliol.

La vigilància ambiental del territori de s'Albufereta (caça, abocaments, control d'incendis, etc.) ha quedat durant el 2016 (si exceptuam el que s'ha apuntat en el paràgraf anterior) íntegrament en mans de l'Agent de Medi Ambient assignat a la Reserva Natural de s'Albufereta.

Una educadora ambiental del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca ha dedicat part de la seva jornada a tasques de la Reserva Natural de s'Albufereta per poder dur endavant actuacions destinades a l'ús públic i educació ambiental d'aquest espai natural protegit.

Des de la primavera de 2016, a s'Albufera hi ha feina a temps parcial una brigada composta per 3 treballadors (un d'ells afectat per una pre-jubilació). Aquesta brigada ha d'assumir altres tasques alienes a la Reserva, entre les quals les que consumeixen més jornals i recursos són les destinades a temes de control de plagues i sanitat forestal, que s'efectuen arreu de l'illa de Mallorca. Un tècnic d'Ibanat s'encarrega de realitzar els quadrants de feina d'aquesta brigada.

Equipaments

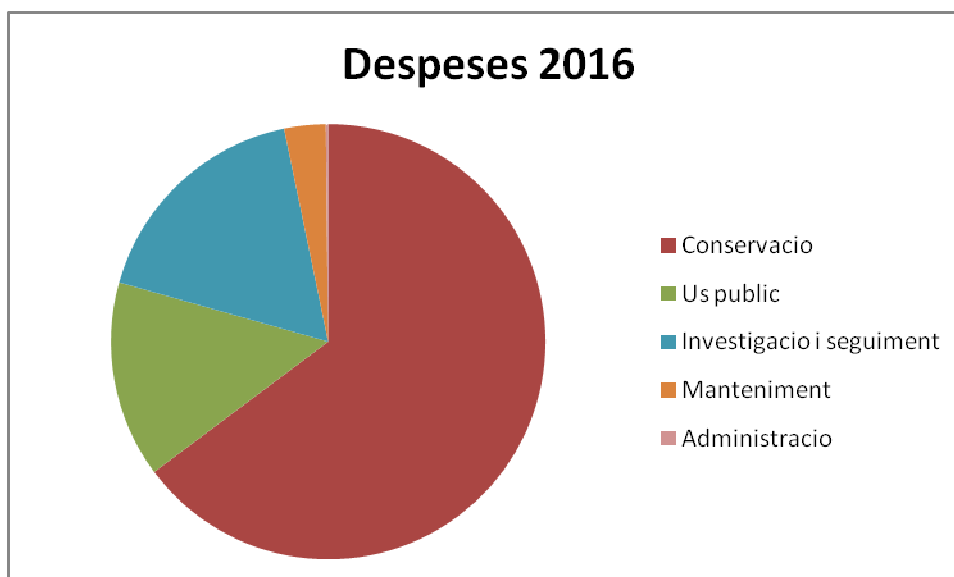
L'oficina administrativa de la Reserva continua ubicada al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, a la carretera d'Alcúdia-Artà, al Pont dels Anglesos (Muro). Telèfon: 971 89 22 50 i Fax: 971 89 21 58.

Despeses de l'any 2016

Durant l'any 2016 s'ha invertit a la Reserva Natural de s'Albufereta en capítol VI (inversió real, sense tenir en compte jornals ni maquinària) la quantitat total de **43.115'08** euros.

Aquesta quantitat suposa un augment respecte als anys precedents. D'aquesta xifra total, 29.880'34 euros s'han facturat a través d'Ibanat i la resta a través de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.

L'àrea amb més inversions ha estat la de Conservació (27.921'83 euros, seguides de les d'Investigació i seguiment i Ús públic, per aquest ordre).

Dins aquestes àrees de gestió s'ha realitzat una despesa bastant propera a la prevista segons el PAE2016 (si bé dins l'àrea d'Investigació i seguiment es quedaren alguns estudis sense poder contractar). Per contra, la despesa ha quedat molt per davall de la prevista al PAE 2016 en les àrees de Vigilància (no es pogueren contractar els vigilants d'àrea) i Manteniment (no es va substituir el vehicle donat de baixa).

A més d'aquests 43.115'08 euros en capítol VI, es computaren altres 5.950 euros en amortització de maquinària, i 54.695'35 euros en despeses de personal d'Ibanat. En realitat aquesta darrera xifra ha estat més baixa ja que hi estan inclosos els jornals dedicats a La Gola de Pollença, que no forma part de la RN de s'Albufereta.

4.1. Àrea de gestió per a la conservació

Illetes flotants

Tal i com estava previst al PAE 2016 de la Reserva, dins la tardor es va procedir al muntatge i instal·lació d'una illeta flotant a s'Estany Gran de la Reserva.

La illeta té una extensió propera als 100 m². Està feta amb fibres de coco i es manté damunt uns flotadors que asseguren la seva flotabilitat. Tota la part central es troba desproveïda de vegetació, però als panells perifèrics s'hi han sembrat espècies de plantes aquàtiques autòctones, que quan creixin permetran que la illeta assoleixi un aspecte més natural.

La illeta es troba ancorada amb tota una sèrie de morts que permeten que pugui pujar i baixar segons el nivell de les aigües, però a la vegada eviten que pugui ser desplaçada lateralment pels vents o l'onatge.

S'espera que a la primavera de 2017 aquesta illeta sigui emprada per a diferents espècies d'aus reproductores, i així es pugui augmentar la, a hores d'ara, minsa població nidificant d'aus aquàtiques dins la Reserva. Tot just acabada de muntar ja era habitual veure-hi diferents espècies d'aus descansant-hi a sobre, especialment ànners (*Anas platyrhynchos*, *Netta rufina*...), gavines (*Larus spp.*), corpetasses (*Phalacrocorax carbo*) i eventualment altres espècies (*Ardea cinerea*, *Egretta garzetta*...).

Illeta flotant acabada de muntar a s'Estany Gran

Millors dins la finca que limita amb el Club Pollentia

Com a continuació de la tasca encetada l'any 2014 als voltants del Club Pollentia, i arrel del conveni de col·laboració signat entre Ibanat i Portvi SA, propietària del Club Pollentia Resort, que possibilita el finançament d'accions de millora ecològica de la Reserva, l'any 2016 es varen realitzar les següents actuacions (a més de la retirada de planta invasora, que es detalla en un altre punt d'aquesta memòria):

- Acabament de la mànega ramadera i del tancament d'accés i sortida del bestiar cap a la finca acotada.
- Desbrossaments selectius dins la finca acotada l'any 2015, per a crear discontinuïtats vegetals i el rebrot de plantes més nutritives i palatables per al bestiar.
- Ubicació de 2 cavalls camarguesos, provinents del PN de s'Albufera de Mallorca, entre el 13 de maig i dia 1 de juny.
- Muntatge de diferents posadors per a corpetasses (*Phalacrocorax carbo*) i per a l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*).

A més d'això, es va construir una plataforma d'observació accessible per a usuaris en cadira de rodes, tal i com es detalla en l'àrea d'ús públic d'aquesta memòria.

Algunes de les actuacions realitzades a la finca dins el 2016

Tancaments dunars i litorals

Com ja es va fer el 2015, enguany s'ha procedit a fer una revisió exhaustiva de tots els tancaments dunars, tant els realitzats amb pals i cordada com els més propers a la carretera, realitzats exclusivament amb fusta. S'han canviat els trams que presentaven més deficiències. També s'han avançat cap a la línia de costa alguns trams de cordada, allà on la vegetació dunar havia sobrepassat àmpliament la delimitació marcada pel tancament.

Per segon any, s'ha procedit també a realitzar un tancament de 2 trams de platja, un de 220 metres lineals a banda i banda de la gola des Grau i altra de 400 metres a la platja de Can Cap de Bou- Can Cullerassa. Aquests tancaments són temporals (a partir de dia 1 de març i fins dia 30 de juny, cada any) i compten amb autorització de Costes. Compten amb senyalització que informa als visitants i usuaris dels motius dels tancaments, que són els de permetre la reproducció dels picaplatges (gènere *Charadrius*). Les espècies nidificants han repost molt positivament a la mina de molèsties produïdes per cans i esportistes (kite-surfers, principalment).

Els resultats han estat molt esperançadors ja dins aquest primer any de tancament han tornat a reproduir-se amb èxit diferents parelles tant de picaplatges menut, *Charadrius dubius*, com picaplatges camanegra, *Charadrius alexandrinus*. Els anys anteriors totes les colles reproductores havien fracassat degut a l'excessiva presència de banyistes i, sobretot, a la presència de cans i esportistes (kite-surfers).

Per a evitar l'excessiva presència de cotxes aparcats a les voreres de la carretera, s'han hagut d'instal·lar diferents senyals prohibint l'estacionament (no permès per la normativa vigent).

Senyals de no estacionar i retirada de restes antròpics (i re-colocació de tancament tombat per una tempesta de mar)

L'aspecte del sistema platja-duna ha millorat ostensiblement gràcies als acotaments realitzats aquests darrers anys

Instal·lació de caixes-niu per a diferents espècies d'aus

S'han muntat diferents caixes de nidificació d'aus, de diferents tipologies. Les més abundants han estat les caixes-niu per a pàrids (ferrericos, *Parus major*) i altres passeriformes de costums reproductores semblants, que s'han muntat a l'hivern 2016-17.

Una vintena d'aquestes caixes s'han ubicat a diferents indrets arbrats, sobretot als voltants del pinar des Turellol des Frare i a pins aïllats de la finca de Can Cullerassa. Moltes d'elles han estat geo-referenciades, el que facilitarà el seu control.

També s'han muntat 1 caixa per a mussols (*Otus scops*) i 1 per a òlibes (*Tyto alba*). Se n'han fabricat 2 més (1 de cada), que es muntaran dins el 2017.

Caixa-niu per a òliba

Control de la vegetació al·lòctona invasora

De nou s'ha fet una feina molt intensa en l'eliminació de vegetació al·lòctona invasora, tal i com ja va passar en els anys anteriors. Els esforços s'han centrat dins el 2016 en el sistema dunar i voravies de la carretera costanera, i voltants del Club Pollentia, on segueix havent molts centenars de metres quadrats totalment envaïts per espècies invasores. A tal efecte, s'ha arribat a un acord amb els propietaris de l'establiment hotelier per a que dins l'any 2017 financin la retirada d'espècies invasores als voltants de la nova plataforma i l'aparcament de vehicles que fan servir els treballadores (i alguns clients) de l'establiment.

També s'ha actuat a Can Cullerassa i dins la finca gran de s'Albufereta. Les espècies sobre les quals s'ha actuat han estat les següents: *Carpobrotus edulis*, *Cynodon dactylon*, *Yucca aloifolia*, *Tropaeolum majus*, *Aloe marginata*, *Agave americana*, *Narcissus taceta*, diferents cactàcees, *Lantana camara*, *Pittosporum spp.*, *Myoporum laetum*, *Opuntia ficus indica*, acàcies, i altres.

SECTOR 8

Exemple de mapeig d'invasores realitzat a l'hivern 2016-2017

S'ha de dir que el servei de Protecció d'Espècies també ha actuat eliminant *Pennisetum spp.* a les voravies de la carretera costanera. La retirada de les plantes s'ha fet manualment sempre que ha estat possible, però en alguns casos especialment complicats i dificultosos s'ha hagut de fer servir un herbicida sistèmic, que s'aplicava quan les plantes invasores rebrotaven de nou.

Pennisetum a les dunes de la Reserva

Campanya de control de depredadors antròpics

Enguany la Unitat de sanitat i Control de Fauna del COFIB no ha pogut destinar cap jornal a la captura de depredadors antròpics.

Programa de gestió del sistema de comportes

Donada la manca de personal de camp, i menys amb coneixements suficients com per a dur a terme una correcta gestió de les comportes existents, que ha de contemplar no només el seu manteniment en bones condicions, sinó també els moviments de les mateixes (obertures i tancaments) necessaris en cada moment segons les condicions hídriques de la zona humida i les necessitats ecològiques de la Reserva, s'ha optat per continuar amb l'acord assolit fa uns anys amb uns llogaters de la finca de s'Albufereta, que han viscut o treballat a la zona pràcticament tota la seva vida, i que s'han ofert a realitzar la gestió de les comportes i a comunicar cada moviment a la direcció de la Reserva.

Amb aquestes condicions, s'han realitzat 17 moviments dels actuals 8 sistemes de comportes ubicats dins la finca (varen ser 10 l'any 2015), una xifra que segueix essent força baixa. Els 2 sistemes de comportes que comuniquen s'Albufereta amb Can Cullerassa segueixen sense ser muntats, ja que no es pot garantir la seva gestió acurada.

Millores de les basses temporals de Can Cullerassa i dels illots de nidificació de sa Barcassa

Tal i com s'ha anat fent els darrers anys, s'han realitzat desbrossaments de les illetes presents al mig de les basses temporals de Can Cullerassa, tant a acabaments d'hivern (just abans de ser emprades per a les aus reproductores) com a començaments de tardor. S'han realitzat també desbrossaments als laterals de les llacunes, per evitar un excessiu creixement de tamarells i altra vegetació aquàtica que acabi ofegant les aigües lliures.

A sa Barcassa ha estat necessari també eliminar la vegetació emergent a acabaments d'hivern. Davant l'èxit que tenen any darrera any aquestes illetes per a la nidificació de diferents espècies (*Himantopus himantopus*, *Charadrius alexandrinus*, *Sterna hirundo*...), s'està valorant la possibilitat de fer-ne de noves i de muntar algun sistema d'observació (un observatori cobert) que permeti als visitants gaudir de les evolucions d'aquestes aus amb tranquil·litat i des de distàncies relativament curtes.

4.2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Celebració del 15é aniversari de la declaració de la Reserva

El mes d'octubre s'acompliren 15 anys de la declaració de la Reserva Natural de s'Albufereta. Per a commemorar-ho es varen preparar una sèrie d'actes.

Es serigrafiaren 150 samarretes commemoratives de l'aniversari i es va editar i presentar una guia de les orquídies de la Reserva Natural de s'Albufereta i el proper Parc Natural de s'Albufera. Es va realitzar una visita guiada i es va celebrar una taula rodona (amb presència del Director General d'Espais Naturals i Biodiversitat, el President de la Junta Rectora, representants del municipis de Pollença i Alcúdia i el director de la Reserva) on es varen exposar les fites assolides, les mancances actuals i els canvis ambientals succeïts als diferents ambients de la Reserva.

Taula rodona sobre els 15 anys de la Reserva Natural de s'Albufereta

Es va realitzar igualment una visita guiada per veure algunes de les principals línies d'actuació dels darrers anys (protecció del sistema platja-duna, foment de la nidificació de l'aro-limícoles, potenciació del turisme ornitològic i de natura...).

Algunes de les imatges de la visita guiada commemorativa del 15é aniversari

Convenis de col·laboració

S'ha produït la pròrroga automàtica de gairebé tots els convenis de col·laboració entre la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori i els propietaris de finques de s'Albufereta, malgrat que des de l'any 2013 no hi ha contraprestació econòmica als propietaris. Aquests convenis són fonamentals per garantir l'ús públic d'aquest espai natural protegit, atès que l'itinerari principal per contemplar l'aiguamoll travessa per propietats privades. Així doncs, cal remarcar que és la generositat dels propietaris de la Reserva que fa viable que la Reserva pugui continuar oferint visites guiades a grups i particulars.

El conveni signat l'any 2014 amb Portvi SA segueix vigent. Dins 2016 s'han realitzat les accions previstes (nova plataforma d'observació accessible per a usuaris en cadira de rodes, desbrossaments selectius, ubicació de posadors per a l'àguila peixatera i els corb-marins, pastura amb cavalls camarguesos...) i s'han aportat 5.354'40 € més, que seran destinats a realitzar noves mesures de gestió conservacionista dins l'any 2017 (a més d'altres 6.000 € que es destinaran a retirar grama i altres invasores als voltants de l'aparcament del Club Pollentia).

4.3. Àrea d'ús públic

Dades de freqüentació

La manca d'un vigilant contractat durant la temporada d'estiu ha fet inviable la recollida de dades de camp per poder estimar el nombre de persones que anualment visiten la Reserva.

Programa d'interpretació i educació ambiental

Educació formal (grups escolars):

L'oferta educativa de la Reserva Natural adreçada als centres educatius consta de tres itineraris interpretatius:

"Vet aquí el que he trobat!"

Adreçada a infantil i primer cicle d'educació primària.

Es tracta d'un itinerari a la platja de sa Marina, on es fa un descobriment de les restes d'arribada, els habitants que viuen en el sistema platja-duna i les seves relacions, així com els impactes que els afecten. El fil conductor és el Tiruril·lo o Picaplatges.

Es fa una posada en comú de tot el que han trobat de la recerca a la platja

"Descobreix les plantes de la sal i els ocells de l'aigua".

Adreçada a segon i tercer cicle de primària, secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i altres grups organitzats.

En aquest itinerari es dóna una visió global de s'Albufereta per entendre la seva formació. També s'entra en detall a observar i comprendre les adaptacions, les relacions i la dependència entre les espècies que viuen en aquest entorn salobros.

Observació de l'avifauna present a la llacuna de sa Barcassa durant l'itinerari Les plantes de la sal i els ocells de l'aigua

"Volta en bicicleta".

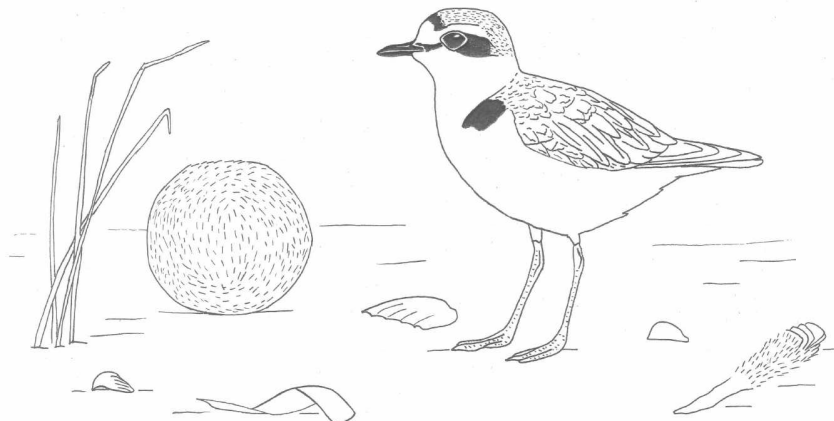
Adreçada a l'alumnat d'educació secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i altres grups organitzats.

Amb el transport de la bicicleta es veu tota s'Albufereta en conjunt, amb les diferents figures de protecció (Reserva natural, perifèria de protecció i franja de seguretat de caça). Fent la volta a l'espai natural es pot comprendre la seva formació i quina ha estat la importància d'aquesta zona humida al llarg del temps per a la població i les espècies que hi viuen.

El programa educatiu de la Reserva Natural de s'Albufereta per a l'educació formal consta, a banda de les activitats guiades pels educadors/es ambientals, d'una tasca de preparació de la sortida amb els alumnes. Així doncs, cadascun dels grups que visiten s'Albufereta haurà treballat anteriorment dins la seva pròpia aula alguna activitat relacionada amb la visita a la Reseva.

La visita prèvia a l'aula consta d'activitats diferenciades, en funció del nivell educatiu dels alumnes:

- Educació infantil i primer cicle de primària, el *"conte den Tiruril·lo i na Picaplatges"* i un joc de *"toca toca"*.
- Segon i tercer cicle de primària, una presentació de les característiques de la zona humida i els seus hàbitats (paisatges).
- Educació secundària, el batxillerat i els cicles formatius, un documental centrat en la biodiversitat, la història i la gestió per a la conservació de la Reserva.

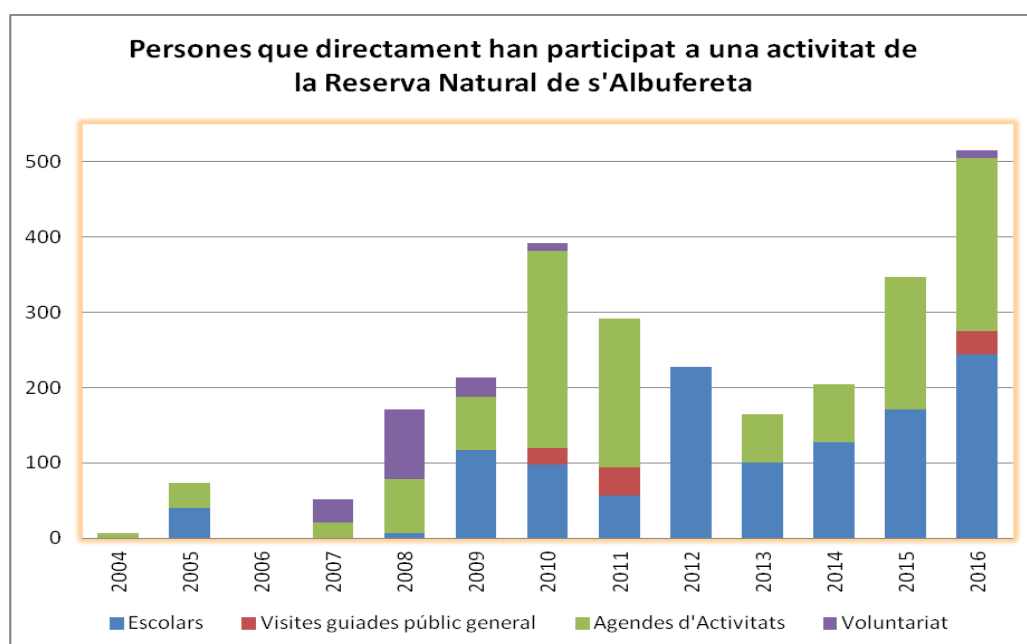

Dibuix que es dona per acolorir als més petits

La visita prèvia al centre educatiu serveix, a banda d'establir el primer contacte entre educadors, alumnes i mestres, per a introduir els diferents continguts que es treballaran durant la visita a la Reserva i per despertar l'interès i la curiositat dels estudiants. L'activitat es complementa amb una reunió amb l'equip de mestres/professors per a concretar: objectius, continguts, normes de la visita, oferir el projecte educatiu i oferir recursos complementaris per tal de facilitar la visita l'espai natural. Aquesta part del programa educatiu és valorada molt positivament pels mestres i professors, ja que estimula i motiva els escolars a conèixer l'espai natural.

Durant l'any 2016 han participat al programa educatiu de la Reserva Natural un total de **6 grups escolars concertats**, que representen **244 alumnes**, repartits al llarg dels mesos del curs escolar. D'altra banda, no tenim dades de grups escolars que puguin haver visitat s'Albufereta pel seu compte.

Per nivells educatius, la relació de grups concertats han estat: 2 grups d'infantil (4 i 5 anys), 1 grup de 1r cicle d'EP i 3 grups de 1r d'ESO. Tres dels 6 grups han estat centres de la comarca, 2 han vingut de Vilafranca i 1 de Sóller.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Escolars	0	40	0	0	7	117	98	57	227	100	127	171	244
Visites guiades PG	0	0	0	0	0	0	21	37	0	0	0	0	31
Agendes d'Activitats	6	33	0	21	72	71	263	198	0	64	77	176	230
Voluntariat	0	0	0	30	92	25	10	0	0	0	0	0	10
TOTAL	6	73	0	51	171	213	392	292	227	164	204	347	515

Educació no formal.

La Reserva natural ofereix al públic en general que visita l'espai natural diverses possibilitats per descobrir i participar en la conservació de s'Albufereta, aquestes es concreten en els itineraris interpretatius guiats, les agendes d'activitats i el programa de voluntariat ambiental.

Les Agendes d'Activitats de la Reserva, són el punt fort per arribar al públic en general. Des de l'equip d'educadors es fa l'esforç de realitzar activitats que puguin ser atractives per a diferents col·lectius o espectres de públic, a més d'aquelles persones que ja de per si tenen un interès en apropar-se a la Reserva Natural.

Trimestralment es programen activitats en les quals s'inclouen les visites guiades per a públic en general. Normalment es desenvolupen en cap de setmana, posen a l'abast d'infants, joves i adults tot un seguit de propostes lúdiques i de divulgació del patrimoni natural i cultural de s'Albufereta, que de cada vegada tenen més acceptació. L'equip d'Educació Ambiental confecciona i gestiona, amb la col·laboració externa d'alguns professionals per a activitats més temàtiques i amb la col·laboració de la biblioteca de Can Torró i l'ajuntament de Pollença que ens cedeix algun dels seus espais.

Les activitats són gratuïtes, excepte les subjectes a les tarifes oficials publicades a l' *Acord del Consell d'Administració de l'Institut Balear de la Natura (IBANAT) de supressió de determinades tarifes i aprovació de noves tarifes per a activitats amb transport i tallers realitzats en els espais naturals protegits*. En el nostre cas no en realitzam cap que sigui de pagament, si es fa un taller es fa coincidir amb una efemèride, per la qual cosa estan exemptes de pagament.

Han participat a les agendes d'activitats un total de **230 persones** repartides en **14 activitats**. Les xifres són més elevades que les de l'any passat.

La relació completa d'activitats d'agenda fetes a 2016 és la següent:

23/01:	Els paisatges de la Reserva.
06/02:	Feim una menjadora per ocells.
11 i 19/03:	Quadern de natura. Taller d'aquarel·la
14/05:	Jornada d'anellament i observació d'aucells. Celebració del dia de les Aus Migratòries. En col·laboració amb la UIB perquè varen venir a recollir mostres de pol·len per a un estudi doctoral sobre el paper dels ocells com a pol·linitzadors.
28/05:	Contacontes i taller de pintar camisetes. Celebració Dia Europeu dels Parcs.

04/06: Contacontes i taller de titelles.

Celebració Dia Mundial del Medi Ambient.

07,08,12 i 13/09: La badia de Pollença amb la Balear.

08/10: Ocellet, com cantes? Itinerari sonor.

Dia internacional de les Aus

07/10: Inauguració de l'exposició de fotografia den M. Àngel Dora.

(Organitzat conjuntament amb el PN s'Albufera, difusió conjunta)

9/12: Taula rodona.

Celebració del 15è aniversari de la Reserva i presentació de la guia d'orquídiess del PN s'Albufera i la RN s'Albufereta.

10/12: Visita guiada a la Reserva en motiu del 15è aniversari.

Programa de Voluntariat Ambiental

Enguany hem realitzat una activitat amb el Grup de Voluntariat s'Alzina que ha consistit amb la construcció de 4 caixes niu (2 per a òlibes i 2 per a xoriguers), que posteriorment ha penjat la brigada. Han participat 10 persones.

Visites guiades

Enguany hi ha hagut la sol·licitud de dues visites guiades coordinades amb les oficines de turisme d'Alcúdia, amb informadors del seu centre i públic en general. Amb una participació total de 31 persones.

Les persones de l'equip d'Educació Ambiental. Valoració final

Aquest 2016, com l'any passat, s'han repartit les tasques d'educació amb l'equip complet d'educadors de s'Albufera, destinant un dia a la setmana del calendari per a poder realitzar activitats en la Reserva. Per als cursos lectius 2015-16 i 2016-17, als grups en llista d'espera de s'Albufera se'ls ha ofert visitar s'Albufereta.

L'equip es compon per 3 persones, però una d'elles es va agafar una excedència i l'empresa no va substituir la seva plaça durant la resta de l'any, el que va obligar a fer feina amb moltes dificultats per a que poder tirar endavant amb les activitats d'agenda i el calendari escolar. Amb tot, la valoració final és positiva, tant pel que fa a les activitats d'educació formal com a les d'educació no formal. Queden per millorar alguns temes com ara la falta d'equipaments (banys o excusats, que per ventura es podrien habilitar a l'antiga *Posada de Verano*, si l'administració municipal ho veu bé) i la falta de semàfors amb polsador i pas de zebra a algun punt de la carretera costanera (seria molt adequat devora l'aturada del bus) , ja que creuar-la amb infants és un risc evident.

Noves plataformes elevades d'observació de fauna

Dins 2016 s'ha continuat amb el projecte de millora de les possibilitats d'observació de fauna encetades l'any 2015. A les plataformes muntades aquell any, dins 2016 se n'hi ha afegit altres 2.

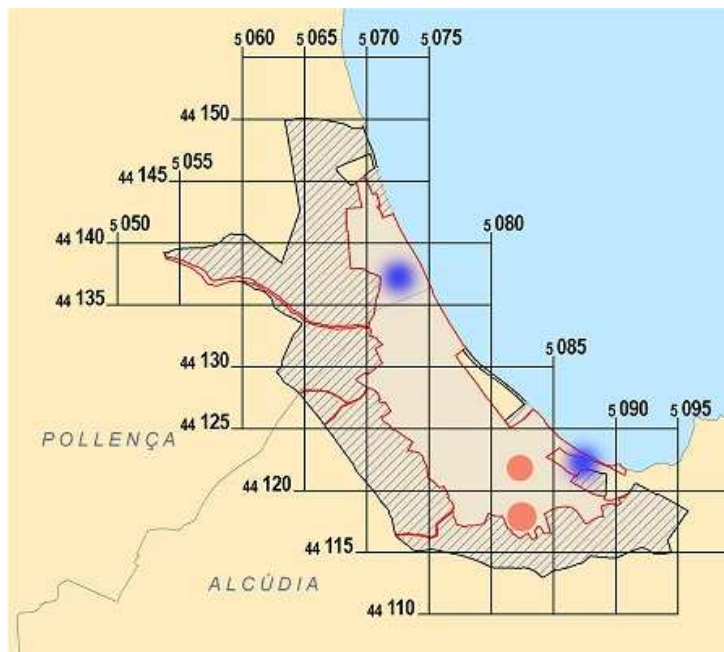
La primera s'ha muntat a la part final de l'itinerari 1. Es tracta d'una plataforma molt adient per a poder observar els ecosistemes de transició entre el mitja agrícola i la zona humida pròpiament dita. A tal efecte, presenta unes potencialitats educatives i formatives molt altes.

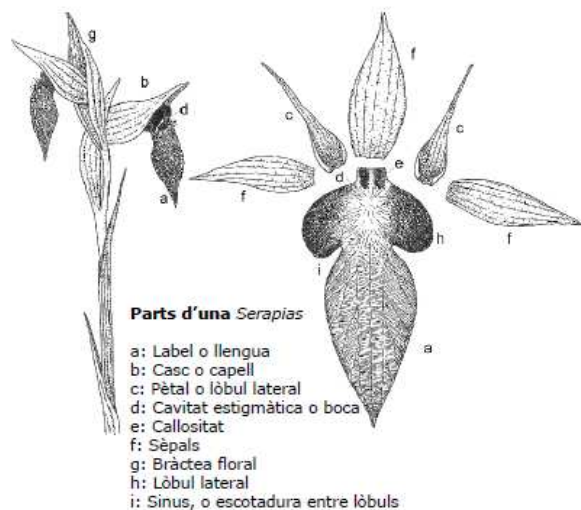
La segona plataforma s'ha muntat darrera l'aparcament dels treballadors i clients del Club Pollentia. Té la particularitat de poder-hi accedir directament des de l'aparcament mitjançant una rampa de fusta accessible per a usuaris en cadira de rodes.

Guia d'orquídies

Aquesta guia, compartida amb el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, es va editar i presentar dins el mes d'octubre. Presenta informació sobre totes i cada una de les espècies d'orquídies (i alguns híbrids) trobades en aquests 2 ENP. Per a cada orquídia s'inclou, a més d'informació sobre biologia, identificació, etc., una mapa amb la distribució coneguda (a mode d'atles, el que la converteix en una guia molt útil per als que vulguin observar l'espècie, i també per a conèixer l'evolució de cada població) i una fotografia a gran format de cada espècie.

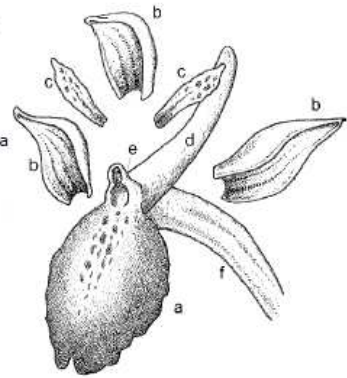

Dibuixos: Gaspar Guaita

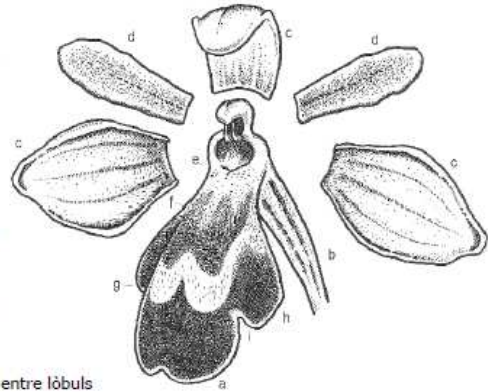
Parts d'una Orchis

- a: Label
- b: Sèpal
- c: Pètal
- d: Esperó
- e: Cavitat estigmàtica
- f: Ovari

Parts d'una Ophrys

- a: Label, lòbul central
- b: Ovari
- c: Sèpal
- d: Pètal
- e: Cavitat estigmàtica
- f: Màcula
- g: Lúnula
- h: Lòbul lateral
- i: Sinus, o escotadura entre lòbuls

Algunes imatges extretes de la guia d'orquídies

Millora de la senyalització

Finalment no es varen poder encomanar les senyals previstes per als itineraris de la Reserva, donat que dins el 2016 s'ha procedit a canviar el manual de senyalització dels ENP (no enllestit encara a acabaments d'any), i les noves senyals que s'instal·lin a partir d'ara s'hauran d'ajustar al nou manual.

Per tant, dins 2016 tan sols es va procedir a la compra i instal·lació de les senyals requerides per a regular l'estacionament de vehicles als laterals de la carretera costanera d'Alcúdia al Port de Pollença. També es varen instal·lar alguns senyals de no passar (ubicades als sistemes dunars de la Reserva) i senyals indicatives de les plataformes d'observació muntades el 2015.

Senyal ubicada a una de les plataformes muntades l'any 2015

4.4. Àrea d'investigació i seguiment

Seguiment naturalístic

El cens d'aus aquàtiques hivernants de la Reserva Natural de s'Albufereta s'integra dins del cens *International Waterbird Census* (IWC), que té com a objectiu quantificar anualment el nombre d'aus aquàtiques que passen l'hivern a Europa. A s'Albufereta el cens es realitza de manera coordinada amb el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca.

L'hivern 2016-2017 es censaren 2.073 aus de 37 espècies diferents. Aquests resultats són molt similars als que es venen produint els darrers anys.

Gener 2015 Gener 2016 Gener 2017

<i>Podiceps cristatus</i>	1	10	
<i>Podiceps nigricollis</i>			1
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	10		1
<i>Phalacrocorax carbo</i>	59	101	25
<i>Nycticorax nycticorax</i>	62	57	31
<i>Bubulcus ibis</i>	292	238	158
<i>Egretta garzetta</i>	34	114	14
<i>Casmerodius albus</i>	11	15	6
<i>Ardea cinerea</i>	22	4	14
<i>Platalea leucorodia</i>		1	
<i>Ixobrychus minutus</i>			1
<i>Phoenicopiterus rosseus</i>	20	46	109
<i>Anser anser</i>	3		
<i>Tadorna tadorna</i>	5	4	9
<i>Anas penelope</i>	30	95	90
<i>Anas strepera</i>	40	117	170
<i>Anas crecca</i>	115	75	250
<i>Anas platyrhynchos</i>	345	380	195
<i>Anas acuta</i>	3	5	5
<i>Anas clypeata</i>	100	171	450
<i>Netta rufina</i>	0		10
<i>Aythya fuligula</i>		2	
<i>Aythya ferina</i>			14
<i>Circus aeruginosus</i>	2	2	2
<i>Circus cyaneus</i>	0		
<i>Pandion haliaetus</i>	0	1	2
<i>Porphyrio porphyrio</i>	10	10	10
<i>Gallinula chloropus</i>	50	50	50
<i>Fulica atra</i>	82	200	94
<i>Rallus aquaticus</i>	20	20	20
<i>Grus grus</i>		5	
<i>Gallinago gallinago</i>	30	30	30
<i>Himantopus himantopus</i>	110	7	11
<i>Burhinus oedicephalus</i>		2	
<i>Vanellus vanellus</i>	215	5	90

<i>Tringa ochropus</i>	1	1	1
<i>Tringa erythropus</i>	1		
<i>Tringa totanus</i>	1		
<i>Tringa nebularia</i>	4	1	2
<i>Charadrius alex.</i>	16	17	31
<i>Actitis hypoleucos</i>			1
<i>Larus michahellis</i>	??	80	120
<i>Larus audouinii</i>	2	1	1
<i>Larus melanocephalus</i>	1		
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	50	18	42
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	7	10	8
<i>Alcedo atthis</i>	5	5	5

TOTAL **1.759** **1.900** **2.073**

Les xifres en caselles marcades en verd mostren recomptes fets als dormidors. Les xifres en morat i cursiva són estimacions.

S'han realitzat també seguiments periòdics de la migració i de la reproducció de les diferents espècies d'aus presents. A destacar la reproducció per primera vegada a la Reserva de *Tadorna tadorna*, i la consolidació com a nidificants de *Netta rufina*, *Anas strepera* i *Sterna hirundo*. També és destacable l'augment de colles reproductores de *Charadrius alexandrinus*, com a conseqüència de la millora de les seves zones de nidificació.

Seguiment de la qualitat de les aigües

Des de la declaració de la Reserva Natural, el seguiment de la qualitat d'aigües de s'Albufereta ha anat reduint la freqüència de mostrejos al llarg de l'any, fins arribar a 2-3 mostrejos l'any.

L'any 2016 es varen realitzar tres mostrejos, al febrer, abril i juliol. Els resultats de les analítiques presenten uns resultats molt semblants als dels anys anteriors. Dins enguany només s'han trobat indicis de contaminació fecal, en diferents moments de l'any, al Canal Mestre just darrera el Club Pollentia.

Altres estudis

S'han autoritzat diferents estudis a IMEDEA (sobre ingesta i transport de pol·len per aus) i a la UCL de Londres (batimetria de llacunes i estudi de flora dunar).

Junta Rectora

La Junta Rectora es va reunir en una ocasió durant l'any 2016, en data 19 de maig.

Com ja s'ha comentat en un capítol previ, es varen prendre els següents acords:

- 1. S'aprova per assentiment l'acta de la sessió 1/2015 amb l'abstenció dels vocals que no varen assistir a la reunió anterior.**
- 2. S'aprova per assentiment informar favorablement les memòries d'actuacions dels anys 2014 i 2015.**
- 3. S'acorda informar favorablement el Programa Anual d'Execució 2016, però amb les següents recomanacions:**
 - **Es considera que el pressupost de s'Albufereta, tot i haver augmentat notablement aquest darrer any, segueix essent insuficient i per tant s'ha de millorar.**
 - **Pel que fa als recursos humans, aquests han d'augmentar considerablement en el futur, i dotar com cal les diferents àrees de gestió. Especialment greus són les mancances que es perpetuen en les àrees de vigilància i d'investigació i seguiment, i darrerament també en l'àrea de direcció, que es troba en l'actualitat compartida amb el PN de s'Albufera de Mallorca.**
 - **És necessari millorar tots els aspectes que tenen a veure amb el funcionament i seguiment hídric de la Reserva.**
 - **Es considera que l'aprovació del PRUG de la Reserva ha de ser prioritària, i es sol·licita que dins el 2016 es presenti al menys un primer esborrany d'aquest document de Planificació.**
- 4. S'acorda per unanimitat expressar el desacord de la Junta Rectora de s'Albufereta amb el PG XN2000 Albuferes de Mallorca, pels greus errors i mancances que presenta, així com manifestar el recolzament de la Junta a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca en totes aquelles passes que es puguin donar per aconseguir la modificació i millora d'aquest Pla de Gestió. Igualment, s'acorda expressar el malestar pel fet que la Junta no hagi pogut informar el Pla de Gestió prèviament a la seva aprovació.**

Voluntariat

Com ja s'ha comentat abans, enguany s'ha realitzat una activitat amb el Grup de Voluntariat s'Alzina que ha consistit amb la construcció de 4 caixes niu (2 per a òlibes i 2 per a xoriguers), que posteriorment ha penjat la brigada. Han participat 10 persones.

4.6. Àrea de manteniment

Les tasques que es varen realitzar dins l'any 2016 de l'àrea de Manteniment varen ser les següents:

- Acabat de la mànega ramadera per a dur bestiar, i de ponts per a superar canals
- Ubicació de posadors per a aus, i caixes-niu per a diferents espècies
- Canvi de pals romputs als tancats dunars
- Millores silvícoles a pinars
- Retirada de planta invasora
- Tancats a la platja durant la primavera
- Canvi d'encanyissades velles (canviant el model per a fer-les més resistents al vent)
- Eliminació de tamarells a indrets on resulten perjudicials (bàsicament, on acaben per tapar aigües lliures que interessa mantenir)
- Eliminació de vegetació emergent a illetes de nidificació de limícoles i al davant dels observatoris
- Desbrossat de vegetació als itineraris de s'Albufereta i Can Cullerassa
- Manteniment de senyals presents als itineraris
- Reparacions als petits tancats de fusta per evitar el pas de cavallistes
- Retirada de fems als itineraris de la Reserva, i també retirada d'enderrocs i altres elements antròpics tirats dins la Reserva
- Retirada de restes de tot tipus acumulats a la platja i a les dunes

Retirada de tamarells (amb ajuda d'un tractor) per a recuperar una de les llacunes d'aigües somes de Can Cullerassa

A aquestes tasques s'hi destinaren un total de 165 jornals, alguns més que l'any passat. S'ha de dir que el 2016 s'han patit de nou greus mancances de personal de manteniment durant els mesos

estivals, que han estat informades per la direcció de la Reserva. L'any 2016 la Reserva ha seguit sense vehicle propi.

Per segon any consecutiu, voluntaris de la Creu Roja varen realitzar una neteja de les platges de s'Albufereta, en data 12 de novembre.

Gràcies a una subvenció de La Caixa es va poder contractar una brigada de "Es Garrover" per a realitzar tasques de manteniment de diferents ambients de la Reserva. Les actuacions més importants varen consistir en:

- Neteja de platges i arreglament de tancaments i passarel·les dunars
- Desbrossaments selectius a indrets on era necessari (per ubicar-hi plataformes d'observació de fauna, per exemple)

4.7. Àrea de vigilància

Dins el 2016 tampoc s'ha pogut contractar cap vigilant per intensificar la vigilància a la Reserva durant l'estiu i tardor, quan hi ha màxima afluència de visitants. Com en els darrers anys, tota la vigilància ha quedat en mans de l'Agent de Medi Ambient de la zona (amb l'excepció de unes poques visites realitzades pel zelador de s'Albufera).

Els fets més destacats, pel que fa a la vigilància de la Reserva, han estat els següents:

Urbanisme

S'han realitzat servei de vigilància amb una freqüència elevada per detectar la realització d'obres sense la llicència d'obres ni l'autorització ambiental pertinent, sense necessitat d'aixecar cap acta per infracció en matèria d'urbanisme.

Abocaments residus

S'han retirat residus abocats a pinar des Turellol des Frare.

Vigilància de l'estacionament de vehicles

Des del mes de maig fins a final de setembre s'ha realitzat un servei de vigilància de l'estacionament de vehicles dins la Reserva, donant una especial importància en tota l'àrea limítrofa amb la carretera que uneix Alcúdia amb el Port de Pollença. Amb aquest servei s'ha anat informant als usuaris dels vehicles de la prohibició de l'estacionament en aquestes zones. Aquesta informació s'ha fet verbalment en el cas que es trobés el presumpte infractor o deixant un full informatiu al vehicle quan no s'ha trobat el conductor.

Seguiment de fauna

Des del mes de març fins a final de juny s'ha realitzat el seguiment de la població de *Charadrius sp.* a les àrees d'accés restringit des Grau i de la platja de Can Cap de Bou. També s'han realitzat serveis de vigilància per tal d'informar als usuaris de la platja dels motius de l'existència de les dues àrees d'accés restringit, essent necessari aquest servei per tal d'evitar les molèsties als aucells, principalment pels usuaris que porten cans.

Pesca

S'han realitzat diversos serveis de vigilància de pesca durant el mesos de gener i desembre, utilitzant el kayak del servei per navegar per dins l'àrea humida protegida. En un dels serveis realitzats durant el mes de gener es varen trobar dos individus pescant dins la Reserva Natural, aixecant acta del fets.

Caça

S'han realitzat diversos servei de caça conjuntament amb els agents de medi ambient del Consell de Mallorca, sense que s'hagi trobat cap presumpte infractor.

Flora

A la zona de Can Cullerassa i Can Cap de Bou s'ha realitzat un seguiment per detectar la presència de la planta invasora *Pennisetum sp.*, donat que en anys anteriors s'havia detectat en aquesta zona, sense que se'n trobassin. A la zona de sa Barcassa s'hi va detectar la presència de diferents peus de l'espècie potencialment invasora *Lantana camara*, que posteriorment ha estat eliminada per la

brigada de l'IBANAT. En aquesta mateixa zona es varen trobar diferents peus de garballó afectats per *Paysandisia archon*, els quals varen ser eliminats per la brigada.

Ús públic

S'ha detectat l'entrada d'usuaris amb bicicleta dins la Reserva per la zona des Grau, els qual han fet malbé les barreres de fusta per tal de poder accedir als camins existents per als usuaris que circulen a peu. Aquest fet s'ha produït diferents vegades.

A l'àrea de platja de la Reserva s'observen veïns de la zona que porten a passejar els cans, sobretot a la platja de Sa Marina, actuant informant-los que no ho poden fer.

Les zones dunars d'accés restringit ocasionalment son travessades pels usuaris de la platja que aparquen al costat de la carretera, tot i que cada vegada es respecta més la prohibició de pas en aquestes àrees.

Control qualitat de l'aigua

S'han realitzat els diferents mostresjos d'aigua establerts per la direcció de la Reserva, per a fer el seguiment de la qualitat de l'aigua dins l'espai protegit.

Durant el mes de juliol es va aixecar una acta per abocament d'aigües residuals dins la zona perifèrica de protecció. En la zona on es va realitzar aquest abocament s'ha realitzat un servei de vigilància especial per detectar nous abocaments.

La tasca administrativa de la Reserva inclou la redacció d'informes tècnics per valorar les diverses intervencions que es pretenen dur a terme a l'entorn de l'espai natural protegit i que poden afectar-ne els valors. Aquest tipus de feina s'inclou dins les accions de gestió preventiva de l'espai natural protegit, com a complement a les actuacions de gestió proactiva que es duen a terme al territori. Durant l'any 2016 s'han emès una dotzena d'informes tècnics, una xifra molt similar a la dels anys anteriors.

Com cada any, s'ha planificat l'execució de totes les actuacions contemplades dins el PAE 2016 i s'ha preparat el Programa Anual d'Execució 2017, amb els seus pressuposts, que contempla un nou augment de la despesa per aproximar-lo al que tenia la Reserva abans del 2011.

Dins l'any 2016 s'han tornat a redactar una sèrie de propostes d'actuacions a realitzar dins la Reserva Natural de s'Albufereta mitjançant subvencions externes. D'aquestes, l'aprovada ha estat de nou la contractació d'una brigada externa per a tasques de millora forestal, dunar i paisatgística (subvencionada per la Fundació La Caixa). En altres apartats d'aquesta memòria s'especifiquen les tasques realitzades per aquesta brigada externa.

El servei de Planificació no ha pogut abordar dins el 2016 la redacció del PRUG de la Reserva.

Es passa a continuació a mostrar quin ha estat el grau de desenvolupament de tots els programes i projectes que apareixien contemplats al Programa Anual d'Execució de la Reserva Natural de s'Albufereta per a l'any 2016.

GRAU D'EXECUCIÓ DEL PAE 2016 R.N. ALBUFERETA		
1. Àrea de Planificació	91%	
<i>Programes</i>	75%	
Planificació d'actuacions	75%	El servei de Planificació no ha començat amb la redacció del PRUG
2. Àrea de gestió per a la conservació	94%	
<i>Programes</i>	95%	
Control espècies al·lòctones	100%	
Millora illots sa Barcassa	100%	
Millora tancaments dunars i litorals	100%	
Millora basses temporals Can Cullerassa	80%	Falta part d'una de les basses de poca fondària, que es farà el 2017
<i>Projectes</i>	93%	
Illetes flotants Estany Gran	100%	
Millors finca limita Club Pollentia	100%	
Instal·lació caixes niu	80%	Falta instal·lar 1 o 2 caixes per a rapinyaires nocturns
3. Àrea de desenvolup. socio-econòmic	50%	
<i>Programes</i>	50%	
Convenis de col·laboració	100%	
Formació professionals sector turístic	0%	No s'ha executat (actuació centralitzada als diferents ENP)
4. Àrea d'Ús Públic	85%	
<i>Programes</i>	100%	
Programa d'interpretació ambiental	100%	
Programa agendes d'activitats	100%	
<i>Projectes</i>	75%	
Habilitació plataformes elevades	100%	
Edició guia orquídiades	100%	
Millora senyalització	25%	Només s'han instal·lat senyals de no estacionar
5. Àrea de Participació	100%	
<i>Programes</i>	100%	
Junta Rectora	100%	
6. Àrea d'Investigació i Seguiment	25%	
<i>Programes</i>	38%	
Seguiment naturalístic	75%	No s'ha pogut realitzar dins els primers mesos de l'any
Seguiment hídric	0%	No es disposa de personal per a realitzar-lo
<i>Projectes</i>	0%	
Estudi hàbitats	0%	No es va autoritzar la contractació de l'estudi
7. Àrea d'Avaluació	100%	
<i>Programes</i>	100%	
Avaluació de plans i programes	100%	
8. Àrea de Vigilància	50%	
<i>Programes</i>	50%	
Programa de vigilància de la Reserva	50%	No s'han pogut contractar els reforços de vigilància previstos
9. Àrea de Manteniment	50%	
<i>Programes</i>	100%	
Manteniment general de la Reserva	100%	
<i>Projectes</i>	0%	
Substitució vehicle	0%	No s'ha pogut substituir. El vell s'ha donat de baixa
10. Àrea d'Administració	100%	
<i>Programes</i>	100%	
Gestió administrativa del Parc	100%	
Compliment general del PAE 2016:		74%
OBSERVACIONS: 70% el 2014, 81% el 2015		

El grau de compliment de les actuacions previstes segons PAE 2016 ha estat d'un 74%, una xifra prou alta, i dins la mitjana del que ha estat habitual els darrers anys.

Pel que fa a les **debilitats**, cal destacar de nou, i per damunt d'altres, les referents a la manca de vigilància i a la manca de personal d'investigació i seguiment (que per desgràcia no s'ha pogut suplir completament amb contractacions externes per mor de diferents traves de tipus administratiu). Altres mancances a tenir en compte són la falta de personal de manteniment durant l'estiu, i el fet que tampoc s'hagi començat a redactar dins aquest any el futur PRUG de la Reserva.

En canvi, i tal i com ja va succeint els darrers anys, com a **fortaleses** cal mencionar una correcta gestió encaminada a la conservació dels hàbitats i espècies, tant dels ecosistemes aquàtics i agrícola-forestals com dunars, i un ús públic cada cop més consolidat i més ben valorat pels visitants de la Reserva.